

10 ינואר 2017
י"ב בטבת תשע"ז

לכבוד
ח"כ הרב יעקב ליצמן
שר הבריאות

שלום רב,

הנדון: סכנה לבריאות הציבור מסיגריות חדשות

איגוד רופאי בריאות הציבור והחברה הרפואית למניעה ולגמילה מעישון בישראל של ההסתדרות הרפואית פונים אליך בבקשה להגן על בריאות הציבור מסיגריות חדשות המוכרות לישראל, וזאת על ידי פיקוח הדוק על מוצרים מסוכנים אלו, לרבות החלת כל החקיקה הקיימת כיום בישראל על מוצרי טבק קיימים גם על מוצרים אלו, בהתאם לעמדה המקצועית של הגורמים הרלוונטיים במשרד הבריאות.

פיליפ מוריס, תאגיד הטבק הגדול בעולם, שמוצרו הרגו במשך השנים מיליוני בני אדם ברחבי העולם, כולל בישראל, פתח בקמפיין תקשורתי גלוי וסמוי ובמערכת יחסי ציבור מושקעת להחדרת סיגריות חדשות לישראל. סיגריות אלו מכילות טבק ומבוססות על עיקרון של חימום **הטבק** ללא בעירה. על פי דיווח החברה עצמה, גם בצריכת הסיגריות החדשות נפלטים אדים המכילים כימיקלים רעילים.

יש מעט מאוד מחקרים על המוצר החדש, חלקם בוצעו או מומנו על ידי חברות הטבק עצמן ולכן מוטלים בספק, אך **המחקרים, כולל בפרסומים של חברות הטבק עצמן, מצביעים על סיכון לבריאות הציבור, גם למשתמשים עצמם וגם לאלו שנחשפים לאדים שנפלטים מהסיגריה.**

בשנה האחרונה, התחילו בשיווק סיגריות אלו במספר מדינות בעולם, והן זוכות להצלחה במיוחד בקרב צעירים. החדרת הסיגריות החדשות תגרום להתמכרות לטבק של קהלים חדשים בישראל, במיוחד צעירים, ולעודד מעשנים שנגמלו לחזור לעשן מחדש, וכך לגרום לתמותה ולמחלות קשות ולהגדיל את אי השוויון החברתי ופערי הבריאות. בשלב זה, **בו אין ראיות מוצקות וקונצנזוס מדעי המבוסס על מחקרים שאינם ממומנים על ידי חברות הטבק, יש להתייחס לסיגריות אלו, שהן מוצר המכיל טבק, בצורה זהה לסיגריות אחרות, בהתאם לכל הצעדים הקיימים לפיקוח על הטבק בישראל, כדוגמת איסור העישון במקומות ציבוריים, הגבלות על פרסום ושיווק, מיסוי ואיסור מכירה לקטינים.**

מעבר לנזק הבריאותי, קיים חשש כבד שהסיגריה החדשה תגרום לשינוי נורמת העישון – העישון הפוך חזרה להיות משהו שאפשר ומותר לעשות במקומות ציבוריים כמו מסעדות, אוטובוסים, קולנוע וכו' ובכך לגרום לעלייה בעישון כפוי וגם לפגוע בניסיונות מעשנים להיגמל מעישון. שינוי הנורמה החברתית לגבי העישון במרחב הציבורי הוא אחד מההצלחות הגדולות של בריאות הציבור בעשורים האחרונים, ותרם תרומה משמעותית להורדת שיעור המעשנים בישראל ובעולם. בנוסף, מכיוון שסיגריה זו משווקת כפחות מזיקה, יש חשש גדול כי בני נוער יתחילו להשתמש בה וממנה יעברו לעישון סיגריה "רגילה".

ישראל נבחרה על-ידי חברת פיליפ מוריס להיות בין המדינות הראשונות בעולם בהן משווקת הסיגריה החדשה. לפי פרסומים של חברות הטבק עצמן ובעיתונות המקומית בישראל, בקרוב מאוד יחל שיווק של המוצר גם בישראל. כך הופך הציבור הישראלי ל"עכברי מעבדה" האמורים לעבור ניסוי מסוכן בממדים עצומים, ללא הסכמה מדעת ואת המחיר נשלם כולנו. הפיקוח על ניסוי שכזה חייב להיות הדוק וכפוף למחקרים שיבדקו את השפעותיו לטווח ארוך. ככל הנראה, במרבית מדינות העולם המוצר ייכלל תחת החקיקה הנוגעת לטבק, ובחלקן הוא עשוי להיכנס תחת החקיקה של סיגריות אלקטרוניות, אך בשתי האפשרויות תחול עליו רגולציה מקיפה.

חברות הטבק משקיעות הון עתק בשיווק המוצרים שלהן, ובמיוחד בנסיונות לקדם מוצרים אלו בקרב בני נוער. כניסה לשוק בישראל של מוצר חדש, שמשווק על ידי חברות הטבק באגרסיביות, מהווה מצב חירום מבחינת בריאות הציבור שעלול להחזיר לאחור את כל הישגי ישראל בתחום המלחמה בעישון, לגרום למוות ולמחלות קשות של הישראלים ולנזק כלכלי למשק הישראלי.

אנו קוראים למשרד הבריאות לפעול במהירות לקידום הפיקוח על מוצרים אלו, לרבות החלת כל החקיקה הקיימת כיום על מוצרי טבק קיימים גם על מוצרים אלו, וזאת בהתאם לעמדה המקצועית של משרד הבריאות.

בכבוד רב,

פרופ' נדב דוידוביץ', יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל
ד"ר רחל דהן, יו"ר החברה הרפואית למניעה ולגמילה מעישון בישראל

העתק

ח"כ אלי אלאלוף, יו"ר ועדת העבודה, הרווחה והבריאות

ח"כ איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה

ח"כ תמר זנדברג, יו"ר הוועדה המיוחדת למאבק בנגעי הסמים והאלכוהול

מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' איתמר גרוטו, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' ליאוניד אידלמן, יו"ר ההסתדרות הרפואית

עו"ד לאה ופנר, מזכ"ל ההסתדרות הרפואית

עו"ד חן שמילו, ראש תחום מדיניות ציבורית, ההסתדרות הרפואית